

Omavalvontasuunnitelma

Lempäälän lähitorit

Sisällysluettelo

Johdanto.....	2
1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot.....	4
1.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön perustiedot	4
1.2 Palvelut, toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet	5
2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen	7
2.1 Laatiminen ja päivittäminen	7
2.2 Omavalvontasuunnitelman nähtävilläolo ja julkaiseminen	8
3 Asiakas- ja potilasturvallisuus	8
3.1 Palvelujen laadulliset edellytykset	9
3.2 Vastuu palvelujen laadusta	10
3.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet.....	10
3.4 Muistutusten ja kanteluiden käsittely	13
3.5 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen	14
3.6 Henkilöstö.....	15
3.7 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta ...	18
3.8 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi.....	18
3.9 Toimitilat, välineet ja lääkinnälliset laitteet	19
3.10 Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö.....	21
3.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja	23
3.12 Lääkehoitosuunnitelma.....	23
3.13 Infektioiden torjunta	24
4 Omavalvonnan riskienhallinta	24
4.1 Riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen	25
4.2 Riskienhallinnan keinot sekä epäkohtien ja puutteiden käsittely.....	27
4.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen	27
4.4 Ostopalvelut ja alihankinta.....	28
4.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta	28
5 Omavalvonnan toimeenpano ja toteutumisen seuranta	29
5.1 Toimeenpano.....	29
5.2 Toteutumisen seuranta ja raportointi	29
6 Omavalvontasuunnitelman hyväksyntä.....	31

Johdanto

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) astui voimaan 1.1.2024. Lain mukaan palvelutuottajan on valvottava oman ja alihankkijansa toiminnan laatua ja asianmukaisuutta sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Kaikkien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunjärjestäjien sekä niiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien, jotka antavat palveluja useammassa kuin yhdessä palveluyksikössä, pitää laatia toiminnastaan omavalvontaohjelma. Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma löytyy [Laatu ja omavalvonta - pirha.fi](https://www.pirha.fi/laatu-ja-omavalvonta) sivuilta.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto Valvira on antanut 14.5.2024 määräyksen omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja seurannasta.

Palveluntuottaja laatii jokaiselle palveluyksikölleen omavalvontasuunnitelman, joka kattaa kaikki palvelut, jotka tuotetaan palveluyksikössä tai sen lukuun.

Omavalvontasuunnitelman laajuus ja sisältö määräytyvät palveluyksikössä tuotettavien palvelujen ja toiminnan laajuuden mukaan.

Omavalvontasuunnitelma on työväline, jonka avulla varmistetaan toiminnan laatua, asianmukaisuutta ja turvallisuutta sekä seurataan asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyttä omavalvonnallisin menetelmin. Omavalvontasuunnitelmaan sisällytetään kuvaus vaaratapahtumien ilmoitus- ja oppimismenettelyistä.

Palveluyksikön lähiesihenkilöt vastaavat suunnitelman laatimisesta, toteuttamisesta ja seurannasta yhteistyössä henkilöstön kanssa. Omavalvontasuunnitelman hyväksyy palvelulinjojen määritellyt vastaavat viranhaltijat. Omavalvontasuunnitelma päivitetään toiminnan oleellisesti muuttuessa, mutta vähintään kerran vuodessa.

Palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma sähköisesti. Suunnitelma on julkaistava julkisesti, esimerkiksi tietoverkossa, ja pidettävä nähtävänä palveluyksikössä. Suunnitelmassa kuvatun toiminnan toteutumista on seurattava ennalta määritellyin mittarein. Havaitut puutteet on korjattava viivytyksettä. Seurannasta laaditaan selvitys, ja sen perusteella tehtävät muutokset julkaistaan nähtäville.

Pirkanmaan hyvinvointialueen oman palvelutuotannon omavalvontasuunnitelmat ja seurannasta laaditut selvitykset löytyvät verkkosivuilta:

[Omavalvontasuunnitelmat - pirha.fi.](https://pirha.fi/omavalvontasuunnitelmat)

Omavalvontasuunnitelma sisältää linkkejä sekä asiakkaalle, että henkilöstölle.

1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön perustiedot

Palveluntuottaja

Pirkanmaan hyvinvointialue

PL 272, 33101 Tampere

kirjaamo@pirha.fi

Kirjaamon käyntiosoite: Nivelitie 5, G-rakennus (1. krs)

Y-tunnus

3221308–6

Palveluyksikön nimi

Lempäälän lähitorit

Palveluyksikköön kuuluvat palvelupisteet/etäpalvelut ja yhteystiedot
(osoite, puhelinnumero)

Lempäälä, Säijä ja Toimelantalo Sääksjärvi: p. 050 3893 9701 ja 044 423 5843

lahitori.lempaala@pirha.fi

Lempäälän Lähitori, Manttaalitie 15, A-talo, 37500 Lempäälä

Säijän Lähitori, Säijärventie 91, 37530 Lempäälä, Säijän monitoimitalo

Sääksjärven Lähitori, Asuntotie 10, 33880 Lempäälä, Toimelatalon kiinteistö

Palvelu ja asiakasryhmät, joille palvelua tuotetaan;

Kohtaamispaikkatoimintaan ovat tervetulleita kaikki alueen asukkaat; kohtaamispaikan asiakasmääriä rajaa tilakohtaiset pelastussuunnitelmat.

Yksilöllistä palveluohjausta kotona asumisen tueksi annetaan pääsääntöisesti ikääntyneille ja vammaisille henkilöille.

1.2 Palvelut, toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä.

Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Pirkanmaan hyvinvointialueella asiakkaan lähellä olevaa neuvontaa ja ohjausta toteutetaan hyvinvointialueella sijaitsevilla Lähitorilla. Lähitorit tarjoavat paikan erilaisille kohtaamisille, moniammatilliselle ohjaus- ja palveluneuvonnalle sekä tapahtumille ja kokeiluille. Yhteistyö järjestöjen, kunnan, yhdistysten, 3. sektorin ja palveluntuottajien kanssa on keskeinen osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta lähitorilla.

Lähitorin palvelut on kohdennettu ensisijaisesti henkilöille, joiden toimintakyky on laskenut, mutta jotka eivät vielä ole palvelujen piirissä. Lähitorin tehtävä on myös tukea osallisuutta tarjoamalla erilaisia osallistumisen muotoja. Tavoitteena on tukea asiakkaan itsenäistä elämää mahdollisimman pitkään omassa kodissa edistäen asiakkaan terveyttä ja hyvinvointia.

Lähitoripalvelu perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 6 § ja 7 § mukaiseen neuvontaan ja ohjaukseen. Palvelua ohjaa sosiaalihuoltolaki (1301/2014), laki sosiaalihuollon asemasta ja oikeuksista (812/2000), laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveystalouksista (980/2012, Sosiaali- ja terveysministeriön laatusuositus aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024–2027 (julkaisu 2024:4) sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen strategia 2023–2025.

Sosiaalihuollon palvelut toteuttavat sosiaalihuollon lainsäädännön keskeisiä periaatteita. Palvelut edistävät ja ylläpitävät hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentää

eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta, turvaa yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet, edistää asiakaskeskeisyyttä sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014).

Pirkanmaan hyvinvointialueen arvot ovat ihmisläheisyys, arvostus, rohkeus, vastuullisuus ja luottamus. Pirkanmaan hyvinvointialueen palvelulupaus asiakkaille on: Pidämme yhdessä huolta kaikkien pirkanmaalaisten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Lähitorien palvelulupaus asiakkaille on: Olemme lähellä sinua kuunnellen, neuvoen ja ohjaten.

“Tuemme sinua elämäsi käännekohtissa. Kohtaamme sinut inhimillisesti, ammattimaisesti ja luotettavasti. Työmme perustuu parhaaseen osaamiseen ja tutkittuun tietoon ja olemme sinua varten, elämän vuoksi.” (Pirkanmaan hyvinvointistrategia 2023–2025).

2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen

2.1 Laatiminen ja päivittäminen

Omavalvontasuunnitelman laatimisen / päivittämisen toteuttaminen

Omavalvontasuunnitelma laaditaan lähitorin esihenkilön ja henkilökunnan yhteistyönä. Asiakkaat ja omaiset voivat mahdollisuuksiensa mukaan osallistua myös omavalvonnan suunnitteluun. Omavalvonnan toimeenpanossa voidaan nimetä osa-alueille omat vastuuhenkilöt.

Omavalvonnan suunnittelu ja toimeenpano ovat koko työyhteisön yhteinen asia, ja esihenkilöiden sekä johdon sitoutuminen yhteistyöhön on ensiarvoisen tärkeää.

Palvelupäällikkö Johanna Alanen

Vastaava palveluohjaaja Sari Inkiläinen

Palveluohjaaja Mari Sassi-Latva

Palveluohjaaja Mari Lundan

Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaava henkilö ja yhteystiedot

Vastaava palveluohjaaja Sari Inkiläinen, sari.inkilainen@pirha.fi, p: 040 621 0953

Palveluohjaaja Mari Sassi-Latva, mari.sassi-latva@pirha.fi, p: 044 423 5843

Ohjaaja Iina Hieta, iina.hieta@pirha.fi, 0503839701

Omavalvontasuunnitelman päivitys

Palvelualueen / yksikön omavalvontasuunnitelman päivityksestä vastaa yksikön vastuuhenkilö. Omavalvontasuunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tai ohjeistuksissa tehdään muutoksia tai kehittämistoimenpiteitä esimerkiksi havaittujen epäkohtien, kehitettyjen omavalvonnan toimintamallien tai palautteiden perusteella.

Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään palveluyksikössä vähintään kerran vuodessa.

Omavalvontasuunnitelman seuranta on osa riskinhallinnan prosessia ja määritellään siinä yhteydessä. Omavalvonnan tavoitteena on, että henkilöstö arvioi koko ajan omaa toimintaansa, kuulee asiakkaita ja omaisia laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyvissä asioissa sekä ottaa asiakaspalautteen huomioon toiminnan kehittämisessä (Valvira).

2.2 Omavalvontasuunnitelman nähtävillä olo ja julkaiseminen

Omavalvontasuunnitelmat ovat yksiköiden toiminnan luonteeseen soveltuvalla tavalla asiakkaiden / potilaiden, omaisten ja omavalvonnasta kiinnostuneiden saatavilla ja ne julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Palveluyksiköiden omavalvontasuunnitelmat julkaistaan Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla ([Omavalvontasuunnitelmat - pirha.fi](https://omavalvontasuunnitelmat.pirha.fi)).

Yksikön vastuuhenkilöt ja henkilökunta seuraavat omavalvontasuunnitelmassa kuvatun toiminnan toteutumista jatkuvasti. Jos toiminnassa havaitaan puutteellisuuksia, yksikkö tekee korjaavat toimenpiteet asian kuntoon saattamiseksi.

3 Asiakas- ja potilasturvallisuus

Asiakas- ja potilasturvallisuuden johtaminen perustuu oikeaan ja reaaliaikaiseen tilannekuvaan. Johtajien ja esihenkilöiden tulee tietää, mitä heidän vastuullaan olevassa toiminnassa tapahtuu, mitkä ovat keskeiset ongelmat ja mitkä ovat toimintaa uhkaavat keskeiset riskit.

Keskeisiä tiedon lähteitä ovat asiakkaiden ja potilaiden antama palaute, työntekijöiden tekemät asiakas- ja potilasturvallisuusilmoitukset, muistutukset, kantelut, sekä Potilasvakuutuskeskukselle tehdyt potilasvahinkoilmoitukset. Johtamisessa noudatetaan vastuun ja oikeudenmukaisuuden kulttuurin periaatteita.

3.1 Palvelujen laadulliset edellytykset

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen on oltava laadukkaita, asiakas- ja potilaskeskeisiä, turvallisia ja asianmukaisesti toteutettuja. Osaava ja palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa ja palvelujen kehittämisessä.

Pirkanmaan hyvinvointialue kehittää aktiivisesti palveluiden vaikuttavuuden arviointia ja mittareita. Hyvinvointialue on sitoutunut tarkastelemaan toiminnan vaikuttavuudesta saatujen mittaritietojen pohjalta palvelunsa vaikuttavuutta ja kehittämistä. Mittareina käytetään lähitoritoiminnan tilastoja.

- Lakisääteisen neuvonnan ja ohjauksen toteutumista kotona asumisen tueksi seurataan toteutunutta asiakasmäärää, jatko-ohjausten määrää ja kohdetta sekä ratkaistujen asioiden määriä.
- Osallistamisen mahdollistamista seurataan NPS ja PEI- mittareilla Pirkanmaan hyvinvointialueen asiakaslähtöisen palvelun kehittämisen mallin mukaisesti.
- Laajentuvaa palvelukirjoa sekä lähitorien toimimista innovaatio- ja kehittämisalustoina mitataan seuraamalla palveluiden, toimintojen ja tapahtumien lukumäärää, säännöllisyyttä, monipuolisuutta sekä yhteistyökumppaneiden määrää.
- Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden toteutumista liikkumisen ja aktiivisuuden edistämisen lisäämiseksi seurataan Lähitori- verkostossa toteutuneiden kulttuurihyvinvointiin annettujen palveluohjausten, kulttuuritapahtumien ja osallistujien määrällä.
- Mielen hyvinvoinnin edistämistä ja tukemista seuraamalla osallisuusindikaattoreita.
- Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämistä sekä järjestöjen hyvinvointi- ja kokemustiedon hyödyntämistä palvelujen kehittämisessä seuraamalla osallisuusindikaattoreita.

Asiakkaalle ja potilaalle ei aiheuteta haittaa. Haitta tarkoittaa asiakkaalle, potilaalle tai läheiselle aiheutunutta fyysistä tai ei-fyysistä haittaa (emotionaaliset, psyykkiset ja sosiaaliset haitat).

Palvelut järjestetään siten, että ne ovat sujuvia ja suojaavat vaaratapahtumilta sekä tuottavat arvoa asiakkaalle ja potilaalle.

(Pirkan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Asiakasturvallisuuteen, tietoturvallisuuteen, toimintaympäristön ja työturvallisuuteen liittyvät vaaratapahtumat ilmoitetaan HaiPro -järjestelmään. Asiakkaisiin kohdistuneet haittatapahtumat kirjataan myös käytössä olevaan asiakasjärjestelmään. Palveluyksikön vastuuhenkilö huolehtii, että ilmoitukset käsitellään viipymättä yhdessä asianomaisten; asiakkaan, tarvittaessa läheisten sekä työntekijöiden kanssa. Lisäksi korjaavat ja ehkäisevät toimet kirjataan ja toimien vaikutuksia seurataan.

Työntekijöillä on perustason ensiapuvalmius ja lähitoreilla on käytössä ensiapulaukut.

3.2 Vastuu palvelujen laadusta

Lähitori toimii ohjaavien lakien ja Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian mukaisesti. Lempäälän lähitori on osa eteläisen alueen lähitoritiimiä ja lähiesihenkilö Sari Inkiläinen vastaa lähitorin toiminnasta. Lähiesihenkilön esihenkilönä toimii ennaltaehkäisevien palvelujen ja neuvonnan palvelupäällikkö Johanna Alanen. Palvelupäällikön esihenkilönä toimii ennaltaehkäisevien palvelujen ja neuvonnan vastuualueen palvelujohtaja Milja Koljonen. Palvelujohtajan esihenkilönä toimii ikäihmisten ja vammaisten yhteisten palveluiden toimialuejohtaja Tuula Jutila. Lähitorin lähiesihenkilö on työntekijöiden tukena arjen työssä tarvittavalla tavalla; tukee muun muassa päätöksenteossa, on mukana tekemässä yhteisiä linjauksia ja tukee haastavissa asiakastilanteissa. Esihenkilö pitää henkilöstölle säännöllisesti yhteisiä palaverreja, joissa varmistetaan yhteisellä keskustelulla, että alueen tiimin toiminta on asianmukaista ja noudattaa lakeja.

3.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Asiakkaille, potilaille ja läheisille viestitään selkeästi ja sujuvasti turvallisen hoidon, hoivan ja palvelun kannalta tärkeät yhteiset asiat. Asiakkaat, potilaat sekä heidän läheisensä kohdataan inhimillisesti, ammattimaisesti ja luotettavasti.

Asiakasta ja potilasta kuullaan ja hän saa oikeanlaisen palvelun, hoidon tai hoivan oikeaan aikaan. Asiakas ja potilas saa tarvittavat ohjeet palvelun, hoidon ja hoivan turvallisen jatkuvuuden varmistamiseksi.

Lähtöripalvelujen käyttäjien toimintakyky ja palveluntarve vaihtelevat. Palvelun käyttäjillä voi olla erilaisia toimintakyvyn tai liikkumiseen liittyviä rajoitteita, apuvälineitä, sosiaalisissa tilanteissa käytettäviä kommunikaatiomenetelmiä tai oheissairauksia, jotka tulee huomioida kanssakäymisessä.

Palveluja käyttävät tarvitsevat henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa käytettävissä olevista hyvinvointialueen palveluista omaan tai läheisen elämäntilanteeseen liittyen, niiden saamisen ehdoista sekä tukea myös palvelujen ja etuuksien hakemisessa ja käyttämisessä. Lisäksi asiakkaalla voi olla tarvetta tietää järjestöjen, yritysten ja kuntien tarjoamista hyvinvointia ja kotona pärjäämisen tukevista palveluista.

Laeissa sosiaalihuollon asiakkaan ja potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) määritellään oikeuksia, joita ovat mm. oikeus hyvään ja turvalliseen hoitoon ja hoivaan, oikeus valituskelpoisiin päätöksiin, oikeus saada palveluja samoilla kriteereillä ja oikeus päästä hoitoon säädetyssä ajassa. Lisäksi asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus ja saada potilasasiavastaavalta ja sosiaalivastaavalta neuvontaa mm. muistutuksen tekemisessä. Palvelun laatuun tai asiakkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle.

Lähtöripalvelun käyttäjiä kohdellaan yhdenvertaisesti, arvostavasti ja kunnioittavasti yksilöinä siten, ettei ikä, sukupuoli, kansallisuus, perhetilanne, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, terveydentila, vammaisuus, suhteen muoto, sosioekonominen asema, etninen alkuperä, asuinkunta tai muu henkilöön liittyvä syy vaikuta hänen kohteluunsa, palveluunsa tai sen oikea-aikaiseen ja tarpeen mukaiseen saamiseen.

Lähtöripalvelun käyttäjää tuetaan tarvittaessa tiedon saannin, mielipiteen sekä omien toiveiden ja mielipiteiden ilmaisussa sekä viittomakielen käytössä. Asiakkaan oikeudesta käyttää suomen, ruotsin ja saamen kieltä sekä oikeudesta tulkkaukseen säädetään järjestämislain (612/2021) 5 §:ssä sekä kielilaissa (423/2003). Lähtörityössä käytetään Blitz -salamatulkkauspalvelua suunnitellusti sekä ennakoimattomiin ja kiireellisiin tulkkaustarpeisiin.

Itsemääräämisoikeus tarkoittaa asiakkaan oikeutta osallistua omaa itseään koskevaan päätöksentekoon. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on ensisijaisesti otettava huomioon asiakkaan toivomukset ja mielipide ja kunnioitettava hänen itsemääräämisoikeuttaan. Asiakkaalle annetaan kaikki hänen tarvitsema tieto niin, että hän ymmärtää sen. Saadun tiedon perusteella asiakas voi tehdä palvelutarpeitaan koskevat ratkaisut.

Jos täysi-ikäinen asiakas on henkilöönsä tai varallisuuttaan koskevassa asiassa ilmeisen edunvalvonnan tarpeessa, tulee hänestä tehdä holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 91 §:ssä tarkoitettu ilmoitus holhousviranomaiselle edunvalvojan määräämiseksi asiakkaalle. Lähitorin työntekijöillä on velvollisuus ottaa asia puheeksi, mikäli tunnistetaan asiakkaan edunvalvonnan tarve.

Osallisuus ymmärretään laajassa merkityksessä huomioiden sosiaalihuollon luonteeseen liittyvät painotukset. Osallisuus käsittää yhteenkuulumisen ja osallisuuden tunteen ja mahdollisuuden toimia ja vaikuttaa omassa asiassaan, yhteisössä ja yhteiskunnassa.

Erilaiset elämäntilanteet saattavat rajoittaa asiakkaan mahdollisuutta osallisuuteen ja osallistumiseen. Asiakkaan osallisuutta tuetaan antamalla neuvontaa ja tukea omaehtoisessa päätöksenteossa.

Potilas- ja sosiaaliasiavastaavan tehtävät ja yhteystiedot:

Potilasasiavastaava on potilaiden apuna, kun he kaipaavat neuvoja tai tietoa oikeuksistaan potilaana. Vastaavasti sosiaaliasiavastaava tarjoaa sosiaalipalvelujen asiakkaille neuvoja ja tietoja. Jos potilas tai asiakas tai hänen läheisensä on tyytymätön hoidon tai palvelujen laatuun tai kohteluun, asiaa voi selvittää yhdessä potilasasiavastaavan tai sosiaaliasiavastaavan kanssa. Molemmat tehtävät ovat neuvoa-antavia. Potilas- tai sosiaaliasiavastaava ei voi muuttaa päätöksiä eikä toimi oikeusavustajana. Palvelut ovat maksuttomia.

Potilasasiavastaava:

Ma–to klo 9–11, p. 040 190 9346

Suomi.fi-palvelussa: Valitse viestit -palvelussa vastaanottajaksi valitaan Pirkanmaan hyvinvointialueen potilasasiavastaava

Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

Potilasasiavastaava@pirha.fi

Sosiaaliasiavastaava:

Ma–to klo 9–11, p. 040 504 5249

Suomi.fi-palvelussa: Valitse viestit -palvelussa vastaanottajaksi valitaan Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaava

Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

Sosiaaliasiavastaava@pirha.fi

Lisätietoja: [Potilasasiavastaava - pirha.fi](https://www.pirha.fi/potilasasiavastaava)

Lisätietoja: [Sosiaaliasiavastaava - pirha.fi](https://www.pirha.fi/sosiaaliasiavastaava)

3.4 Muistutusten ja kanteluiden käsittely

Palveluun tai kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla / potilaalla on oikeus tehdä muistutus. Muistutusmenettelyä harkitsevan kannattaa kuitenkin ensin yrittää selvittää asia keskustelemalla asianomaisessa toimintayksikössä. Muistutuksen voi tehdä asiakkaan / potilaan lisäksi hänen omaisensa, muu läheinen tai laillinen edustaja. Muun kuin asianomaisen tehdyn muistutuksen kohdalla on pääsääntöisesti selvitettävä, antaako asiakas / potilas hyväksyntänsä muistutukseen vastaamiseen.

Toimintayksikön pitää tiedottaa asiakkaille oikeudesta tehdä muistutus ja järjestää muistutuksen tekeminen mahdollisimman vaivattomaksi. Muistutus tulisi tehdä

pääsääntöisesti kirjallisesti, mutta erityisestä syystä sen voi tehdä myös suullisesti. Muistutukseen tulee antaa kirjallinen ja perusteltu vastaus tiedonsaantioikeus huomioiden kohtuullisessa ajassa, yleensä yhdessä kuukaudessa. Laajempaa selvittelyä tai useampaa palvelulinjaa koskevissa muistutuksissa vastaus voidaan antaa kahden kuukauden kuluessa. Vastaus lähetetään asiakkaalle / potilaalle, jota muistutus koskee, jollei ole erityistä syytä muutoin toimia.

Muistutuksen tekeminen ei estä asiakasta / potilasta tekemästä kantelua valvovalle viranomaiselle.

Lisätietoja: [Oletko tyytymätön saamaasi palveluun? - pirha.fi](https://pirha.fi/tytymaton-saamaasi-palveluun)

Lisätietoja: [Sosiaali- ja terveystalvet - Valvonta ja kantelut - Henkilöasiakas - Aluehallintovirasto](#)

Lisätietoja henkilöstölle: [Hallinnolliset asiakirjaprosessit](#)

Jos muistutuksen käsittelyn aikana havaitaan, että toimintayksikön tai ammattihenkilön toiminnassa on asiakas- tai potilasturvallisuutta vaarantavia seikkoja tai toimintakäytäntöjä, pitää asiaan puuttua heti omavalvonnan keinoin ja korjata toimintaa tarvittavilta osin.

3.5 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Pirkanmaan hyvinvointialueella vahvistetaan asiakaslähtöisyyttä ja osallistumista erilaisin toimenpitein. Käytössä on useita palautteen keräämisen tapoja.

Lisätietoja: [Osallistu ja vaikuta - pirha.fi](https://pirha.fi/osallistu-ja-vaikuta)

Suorat palautteet käsitellään viimeistään 12 vuorokauden kuluttua niiden saapumisesta. Mikäli asiakas on jättänyt yhteystietonsa, asiakkaalle vastataan. Saatua

asiakaskokemustietoa hyödynnetään käytännössä ja osana kaikkea päätöksentekoa sekä kehittämistä.

Lähtötoimen toiminnasta voi antaa palautetta sähköisesti pirha.fi/palaute - sivuston kautta. Palautetta voi antaa myös puhelimitse sekä sähköpostilla. Palautteet käydään läpi yhdessä henkilöstön kanssa ja pohditaan yhdessä toiminnan kehittämiseen liittyviä näkökulmia. Lähtötoimella on käytössä asiakaspalautteen keräämistä varten yllä mainittujen kanavien lisäksi Roidun asiakaspalautelaite.

3.6 Henkilöstö

Työnantajana Pirkanmaan hyvinvointialue on vastuussa siitä, että henkilöstöä on aina riittävästi ja henkilöstörakenne vastaa lähtötoimen aukioloaikoina asiakkaiden määrää ja palvelutarvetta. Hyvinvointialue huomioi em. vaatimuksen henkilökunnan määrässä ja rakenteessa jokaisessa työvuorossa, myös loma-aikoina. Loma-aikoina lähtötoimen toimintoja voidaan yhdistellä ja työ on liikkuvaa asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

Työnantaja vastaa henkilöstön riittävästä perehdytyksestä, ammattitaidon säilyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta mahdollistaen osallistumisen säännöllisiin ammatillisiin koulutuksiin ja lainmukaisiin täydennyskoulutuksiin. Uusien työntekijöiden ja sijaisten perehdyttämiseen löytyy riittävän kattavat ja ajantasaiset ohjeet perehdytysuunnitelmasta ja perehdyttämistä varten nimetään vastuhenkilö. Sosiaali- ja terveysalan ammattihenkilö on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään ammattitaitoaan sekä perehtymään ammattitoimintaansa koskeviin säännöksiin.

Sijaiset täyttävät samat osaamisvaatimukset kuin vakituinen henkilöstö. Pirkanmaan hyvinvointialue noudattaa kaikkia viranomaisten ohjeistuksia opiskelijoiden käyttämisessä ja vastaa siitä, että opiskelijoilla, harjoittelijoilla ja oppisopimuskoulutettavilla on edellytykset toimia tehtävässään ja arvioi

tapauskohtaisesti opiskelijan/harjoittelijan valmiudet ja sen, millaisten tehtävien hoitamiseen hänellä on riittävät edellytykset.

Ammattioikeuden tarkistaminen

Työ-, pätevyys- ja tutkintotodistukset toimitetaan työnantajalle, esihenkilölle, pätevyys- ja tutkintotodistukset, joiden perustella hänet on valittu tehtävään tai virkaan.

Lähiesihenkilö varmistaa todistusten oikeellisuuden sekä työntekijän pätevyyden työhön ja tarvittaessa tarkistaa työntekijän oikeudet JulkiTerhikistä / JulkiSuosikista.

Pirkanmaan hyvinvointialueen esihenkilöt tarkistavat työntekijöiden ammattioikeuden ennen työsuhteen alkamista.

Lähitorien henkilöstö koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisista. Ohjausta ja neuvontaa antavalla henkilöstöllä tulee olla riittävä koulutus ja kokemus ohjauksen ja neuvonnan toteuttamiseksi.

Toimintayksikön vastuuhenkilöllä tulee olla sosiaali- ja/tai terveydenhuoltoalan korkeakoulututkinto (tai aiempi vastaava opistotasoinen tutkinto) tai ylempi korkeakoulututkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamistaito. Riittävällä johtamistaidolla tarkoitetaan joko opintojen (vähintään 25 opintopisteen laajuiset korkeakoulutason/opistotason johtamisopinnot) tai työkokemuksen (2 vuotta) kautta hankittua toimintayksikön esimies/johtamiskokemusta

Lähiortyö edellyttää erittäin hyviä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, valmiutta tiimi- ja verkostotyöhön sekä itsenäistä työtettä. Asiakastyössä keskiössä on kuunteleva työote. Lisäksi tehtävä edellyttää hyviä tietoteknisiä taitoja, asiakastietojärjestelmän - sekä digitaalisten välineiden käyttöä asiakastyössä. Työntekijöiltä edellytetään palvelu- ja etuusjärjestelmän hyvää tuntemusta. Henkilöstöltä edellytetään kykyä ja joustavuutta työskennellä asiakkaan kanssa silloinkin, kun kanssakäyminen asiakkaan kanssa on asiakkaan erityispiirteitten takia vaativaa.

Henkilöstöllä tulee olla ammattihenkilölain 817/2015 (8§) mukainen sosiaalialalle soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai terveydenhuollon ammattikorkeakoulututkinto tai aikaisempi sosiaali- ja terveystieteiden opistoasteinen tutkinto. Sijaiset täyttävät samat osaamisvaatimukset kuin vakituinenkin henkilöstö. Pirkanmaan hyvinvointialue noudattaa kaikkia viranomaisien ohjeistuksia opiskelijoiden käyttämisessä ja vastaa siitä, että opiskelijoilla, harjoittelijoilla ja oppisopimuskoulutettavilla on edellytykset toimia tehtävässään ja arvioi tapauskohtaisesti opiskelijan/harjoittelijan valmiudet ja sen, millaisten tehtävien hoitamiseen hänellä on riittävät edellytykset.

Rikostaustaote

Rikostaustaotteella tarkoitetaan rikosrekisteriotetta, joka on tarkoitettu esitettäväksi työnantajalle, viranomaiselle, oppilaitokselle tai vapaaehtoistoiminnan järjestäjälle Suomessa, kun henkilö ryhtyy toimimaan alaikäisten lasten (rikosrekisterilaki 6 §:n 2 mom.), ikäihmisten tai vammaisten henkilöiden (rikosrekisterilaki 6 §:n 4 mom.) kanssa.

Lisätietoja henkilöstölle: [Rekrytoinnin suunnittelussa huomioitavaa](#)

Perehdytys

Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajan perehdyttämään työntekijän työhön ja työolosuhteisiin sekä työvälineiden oikeaan käyttöön ja turvallisiin työtapoihin.

Pirkanmaan hyvinvointialueella on laadittu yhtenäinen perehdytysprosessi ja perehdytyksen toimintamallit. Perehdytyksen tukena on myös sähköinen Intro-perehdytysjärjestelmä.

Lisätietoja henkilöstölle: [Perehdytys](#)

Työnantaja vastaa henkilöstön riittävästä perehdytyksestä, ammattitaidon säilyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta mahdollistaen osallistumisen säännöllisiin ammatillisiin koulutuksiin ja lainmukaisiin täydennyskoulutuksiin. Uusien työntekijöiden ja sijaisten perehdyttämiseen löytyy riittävän kattavat ja ajantasaiset ohjeet perehdytys suunnitelmasta ja perehdyttämistä varten nimetään vastuhenkilö. Sosiaali- ja terveysalan ammattihenkilö on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään ammattitaitoaan sekä perehtymään ammattitoimintaansa koskeviin säännöksiin.

3.7 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Riittävä ja osaava sekä palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen saatavuuden, laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa sekä palvelujen kehittämisessä.

Työnantajana Pirkanmaan hyvinvointialue on vastuussa siitä, että henkilöstöä on aina riittävästi ja henkilöstörakenne vastaa lähitorin aukioloaikoina asiakkaiden määrää ja palvelutarvetta. Hyvinvointialue huomioi em. vaatimuksen henkilökunnan määrässä ja rakenteessa jokaisessa työvuorossa, myös loma-aikoina. Loma-aikoina lähitorien toimintoja voidaan yhdistellä ja työ on liikkuvaa asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

3.8 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa siten, että sosiaalihuollon ja tarvittaessa muiden hallinnonalojen palvelut muodostavat asiakkaan edun mukaisen kokonaisuuden. Yhteisissä palveluissa, tai jos potilas muutoin tarvitsee sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon palveluja, on sovellettava niitä

terveydenhuollon ja sosiaalihuollon säännöksiä, jotka parhaiten tarjoavat potilaan tuen tarpeita vastaavat palvelut ja lääketieteellisen hoidon.

Lisätietoja henkilöstölle: [Monialainen yhteistyö](#)

Minun tiimini on Pirkanmaan hyvinvointialueelle valittu tapa tehdä monialaista työtä asiakaslähtöisesti. Toiminta voi olla ennaltaehkäisevää, jolloin asiakas saa tilanteeseensa useita eri näkökulmia sekä tarvittavat palvelut riittävän ajoissa. Minun tiimini- toimintamalli soveltuu myös asiakkaalle, joka käyttää paljon palveluja ja hyötyy niiden yhteensovittamisesta. Minun tiimini kootaan asiakkaalle siellä, missä tarve tunnistetaan. Lähitorien palveluohjaajat käyvät Minun tiimini- koulutuksen ja osallistuvat Minun tiimini-mallin mukaiseen monialaiseen yhteistyöhön omaan työtehtäväänsä liittyen.

3.9 Toimitilat, välineet ja lääkinnälliset laitteet

Toimitilat ja välineet

Lähitorin tilat ovat viranomaisten kyseiseen käyttöön hyväksymät. Tilat täyttävät palo- ja turvallisuusmääräykset ja yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Lähitorin tilojen tulee olla saavutettavat ja niiden tulee sijaita paikassa, jossa asiakkaat luontaisesti liikkuvat. Toimintayksikön asiakastilojen on oltava esteettömät ja sopia asiakkaiden palvelutarpeisiin. Asiakkaiden tulee voida oleskella, liikkua ja toimia toimintayksikön sisä- ja ulkotiloissa esteettömästi ja turvallisesti. Toimintayksikön suunnittelussa on huomioitava apuvälineiden käyttö ja liikkuminen mahdollisten kerrosten välillä. Jos toimintayksikön tilat ovat useassa tasossa, talossa on oltava hissi, mihin on mahdollista liikkumaan apuvälineiden kanssa. Liikuntarajoitteisen, esimerkiksi pyörätuolia käyttävän asiakkaan, tulee pystyä liikkumaan esteettömästi asiakastiloissa. Lähitorien toimintayksikköön tulee olla vähintään kohtuulliset julkiset liikenneyhteydet. Tilan tulee mahdollistaa

luottamuksellinen keskustelu ja salassa pidettävien asioiden käsittely asiakkaan kanssa.

Lempäälän lähitorin tilaan pääsee esteettömästi. Toimitilat ovat yhdessä kerroksessa. Ovet avautuvat sähköisesti. Lempäälä-talon yhteydessä olevasta maksullisesta parkkihallista pääsee hissillä kirjaston aulaan, josta on esteetön kulku lähitorille. Lempäälä-talon läheisyydessä on myös maksuttomia pysäköintipaikkoja, joista on esteetön kulku Palvelukäytävän kautta hissillä lähitorille. Kunnan järjestämällä palveluliikenteellä on mahdollista päästä Lempäälän lähitorille kolmena päivänä viikossa.

Sääksjärven Toimelatalon edessä on maksuttomia pysäköintipaikkoja. Tilat ovat talon pohjakerroksessa, joihin on esteetön kulku. Sääksjärven lähitorille on mahdollista päästä kunnan järjestämällä palveluliikenteellä.

Säijän lähitorin edessä on pysäköintipaikkoja. Säijän Lähitorin sisäänkäynnillä on muutama rappu. Lähitorin työntekijä avustaa tarvittaessa rappujen nousussa. Lähitoreilla toteutuu luottamuksellinen neuvonta- ja ohjaus asiakkaan asioissa. Lempäälän ja Säijän lähitoreilla on palveluohjauksen lisäksi myös kohtaamispaikkatoimintaa.

Toimintayksikön asiakastilat ovat asiakkaiden tarpeita vastaavat, turvalliset, hygieeniset ja sisältävät asianmukaisesti toimivat kalusteet ja laitteet. Sekä Lempäälän, Toimelatalon, että Säijän tilat ovat yhdessä kerroksessa.

Lähitorin tilat avoimina kohtaamispaikkoina: Lähitorien on tarjottava tiloja erilaisille kohtaamisille, kokoontumisille ja palveluille. Lähitorin tilojen on oltava lähtökohtaisesti kaikkien kuntalaisten ja erilaisten toimijoiden käytettävissä. Lähitorityöntekijä vastaa tilojen varauksista esimerkiksi eri yhdistysten ryhmille. Kokoontumisille ja lähitoreilla toteutettavalle toiminnalle on oltava tarkoitukseen ja toiminnan asiakasmäärään nähden soveltuvat tilat.

Fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen ympäristö ovat turvallisia. Palvelu, hoito ja hoiva toteutuvat turvallisesti, hyvinvointia ja terveyttä tukevasti, ja ilman pelkoa infektiosta.

Pirhan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Lääkinnälliset laitteet

Palveluissa, hoidossa ja hoivassa tarvittavat laitteet ovat turvallisia ja henkilökunta osaa käyttää niitä. (Pirhan turvallisuuslupaus)

Lisätietoja: [Laki lääkinnällisistä laitteista \(719/2021\) - Finlex.fi](#)

Lisätietoja henkilöstölle: [Lääkintätekniikka](#)

Säteilyn käytön turvallisuus

Lempäälän lähitoreilla ei käytetä säteilyä aiheuttavia laitteita tai välineitä.

Lisätietoja henkilöstölle: [Säteilyturvallisuus](#)

3.10 Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Tietojärjestelmät

Uusille tietojärjestelmille ja sovelluksille tehdään tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta tietoturva-arviointi aina ennen käyttöönottoa. Tietoturva-arviointi tehdään myös järjestelmän muuttuessa oleellisesti. Tietoturva-arviointi sisältää myös tietojärjestelmän käyttöön liittyvän riskiarvion. Tietojärjestelmille tehdään riskiarviointi kolmen vuoden välein tai kun järjestelmä oleellisesti muuttuu.

Lähtörin henkilöstöllä on käytössä matkapuhelimet, tietokoneet sekä kuulokkeet. Jokainen työntekijä vastaa osaltaan siitä, että laitteet ovat toimintakuntoisia ja työhön soveltuvia. Tarvittaessa tilataan uusi laite rikkoutuneen tai muuten käyttöön soveltumattoman laitteen tilalle.

Lähtörillä käytetään Pirkanmaan hyvinvointialueella käytössä olevia asiakas- ja potilastietojärjestelmiä. Järjestelmien käyttöön saa tukea Istekistä.

Lähtölinjan henkilöstö noudattaa tietojärjestelmien ja teknologian sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmien käytössä hyvinvointialueen ohjeita. Koulutusta tietojärjestelmien käyttöön saa kollegoilta ja tarvittaessa IsteKin kautta.

Mikäli asiakas- tai potilastietojärjestelmien toimivuudessa on poikkeamia, ilmoitetaan niistä viipymättä IsteKin. Lisäksi tehdään HaiPro-ilmoitus. Mahdollisista henkilötietojen tietoturvaloukkauksista ilmoitetaan tietosuojavaltuutetulle.

Tietosuoja ja tietoturva

Tietosuoja ja tietoturva ovat osa hyvinvointialueen päivittäistä toimintaa ja jokainen henkilöstön jäsen on vastuussa omalta osaltaan näiden toteutumisesta.

Hyvinvointialueen tietosuoja- ja tietoturvapoliittikan mukaan johdolla on kokonaisvastuu tietosuoja- ja tietoturvatyön johtamisesta, rekisterinpidosta sekä resursoinnista.

Jokainen uusi työntekijä käy pakolliset tietosuoja- ja tietoturvaosiot läpi osana perehdytystään, ja koko henkilöstön on läpäistävä pakollinen peruskoulutus kahden vuoden välein.

Tietoturvasuunnitelma

Hyvinvointialue on sosiaali- ja terveystietojärjestelmien järjestäjänä laatinut tietosuojaa, tietoturvaa ja tietojärjestelmien turvallista käyttöä koskevan tietoturvasuunnitelman.

Tietoturvasuunnitelma ei ole julkinen asiakirja, mutta sen voi pyytää luettavaksi tietosuojavastaavalta tai tietoturvavastaavalta. Suunnitelmaa täydennetään ja päivitetään tarpeen mukaan vastaamaan lainsäädäntöä ja Pirkanmaan hyvinvointialueen prosesseja. Tietoturvasuunnitelma on laadittu 28.3.2023, ja sitä on päivitetty viimeksi 11.10.2024.

tietosuojavastaava Katja Rajala

tietoturvavastaava Henry Davidsson

Lisätietoja henkilöstölle: [Tietosuoja- ja tietoturvaohjeet](#)

Lähtölinjan henkilöstö on suorittanut Pirkan tietosuojakoulutukset. Tietosuojasta keskustellaan tiimipalaverissa. Tiimissä on tehty tietosuoja- ja tietoturvakierro. HaiPro-ilmoitusten kautta päästään kiinni tietosuojapoikkeamiin ja ne käydään yhdessä läpi.

3.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Tietosuoja on perusoikeus, joka turvaa rekisteröidyn (henkilön, jonka tietoja käsitellään) oikeuksien ja vapauksien toteutumisen henkilötietojen käsittelyssä. Henkilötietojen käsittelyn on aina perustuttava lakiin. Henkilötietojen käsittelyn on oltava asianmukaista ja tapahtuttava aina tiettyä tarkoitusta varten joko asianomaisen henkilön suostumuksella tai muulla laissa säädetyllä perusteella.

Lisätietoja: [Tietosuoja - pirha.fi](https://tietosuoja.pirha.fi)

Lisätietoja henkilöstölle: [Tietosuoja- ja tietoturvaohjeet](#)

Lähtölinjan henkilöstö on perehdytetty tietosuojaan sekä asiakastietojen asianmukaiseen kirjaamiseen. Asiakkaalla on oikeus pyydettäessä saada nähtäväksi hänestä tehdyt kirjaukset.

3.12 Lääkehoitosuunnitelma

Pirkanmaan hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelmassa, joka pohjautuu sosiaali- ja terveysministeriön Turvallinen lääkehoito -oppaaseen, kuvataan yhteiset linjaukset lääkehoidon toteuttamisen käytäntöihin sekä palvelulinjoilla toteutettavan lääkehoidon erityispiirteet. Palvelulinjojen lääkehoitosuunnitelmissa kuvataan palvelulinjan toimi- ja vastuualueilla toteutettava lääkehoito ja yhtenäiset toimintakäytännöt lääkitysturvallisuuden varmistamiseksi. Jokaisessa lääkehoitoa toteuttavassa yksikössä tulee lisäksi olla oma tarkentava, yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma. Yksikön esihenkilö vastaa yksikön lääkehoitosuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma sekä jatkossa palvelulinjatasoiset lääkehoitosuunnitelmat löytyvät henkilöstölle lääkitysturvallisuussivustolta. Sivustolta löytyy myös muita lääkehoidon toimintaohjeita.

Lisätietoja henkilöstölle: [Lääkitysturvallisuus](#)

Lähtökorilla ei käsitellä lääkeaineita. Yksikkökohtaista lääkehoitosuunnitelmaa ei ole laadittu.

3.13 Infektioiden torjunta

Tartuntatautilaki velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköitä torjumaan hoitoon liittyviä infektioita sekä lääkkeille erittäin vastustuskykyisiä mikrobeja.

Tartuntatautilain mukaan jokaisen toimintayksikön ja sen johtajan on huolehdittava tartunnan torjunnasta, potilaiden, asiakkaiden ja henkilökunnan tarkoituksenmukaisesta suojauksesta ja sijoittamisesta sekä mikrobilääkkeiden asianmukaisesta käytöstä.

Lisätietoja: [Infektioiden torjunta ja hoito - pirha.fi](#)

Lisätietoja henkilöstölle: [Infektioiden torjunnan omavalvonta sote-yksiköissä](#)

Lähtökorilla on käytössä tarvittaessa virallisten ohjeistusten mukaiset suojaimet ja infektioiden torjuntaan tarkoitettut tuotteet.

4 Omavalvonnan riskienhallinta

Turvallisuuskulttuuri luo perustan organisaation riskienhallinnalle.

Jokaisen työntekijän tulee ottaa vastuu, arvioida tilanteita ja työtään asiakkaaseen ja potilaaseen kohdistuvien riskien kannalta ja kehittää toimintaa jatkuvasti turvallisemmaksi.

4.1 Riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Riskienhallinnan vastuut

Lisätietoja: [Riskienhallinta – intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi)

Lähtörilla toimitaan Pirhan ohjeistusten mukaisesti ja käytetään riskienarvioinnissa ja hallinnassa Granite-riskienhallintajärjestelmää. Jokainen lähtörin työntekijä vastaa asiakasturvallisuuden toteutumisesta omassa työssään.

Tunnistetut riskit lähtöreilla: uhkaavasti käyttäytyvät asiakkaat, yhteistyökumppanit saattavat toimia yhteisesti sovittujen sääntöjen vastaisesti, asiakkaiden virheellinen neuvonta, internetin ja sosiaalisen median käytön riskit.

Uhkaavasti käyttäytyvien asiakkaiden varalle on laadittu lähtoreille toimintaohjeet: toimintakortti uhkaava asiakas lähtörilla ja toimintakortti uhkaava asiakas kotikäynnillä. Paikallisiin yhteistyökumppaneihin tutustutaan lähtoreilla hyvin, jotta voidaan vakuuttua siitä, että heidän toimintatapansa sopivat yhteen lähtöritoiminnan kanssa. Työstetään manuaali yhteistyön tekemisestä, pelisäännöistä ja tilojen käytöstä Pirhan yhteisten ohjeiden mukaan.

Asiakkaiden neuvonnan oikeellisuus varmistetaan sillä, että työntekijät perehdytetään huolellisesta ja opetetaan käyttämään lähtörikäsi kirjaa ja tunnistamaan lähtoreilla annettavan neuvonnan rajat sekä ohjaamaan asiakkaat muissa asioissa ottamaan yhteyttä oikeisiin tahoihin.

Internetin ja sosiaalisen median käytön riskit tunnistetaan ja noudatetaan Pirhan ohjeistuksia: sosiaalisen median ohje sekä tietosuoja ja tietoturvaohjeistus. Asiakkailla

käytössä vain asiakaskäyttöön tarkoitetut tietokoneet tilassa, jossa huomioitu mahdollisuus henkilökohtaiseen asiointiin muiden näkemättä ja kuulematta.

Työssä esiintyviä riskitekijöitä pyritään vähentämään ennakolta järjestämällä henkilöstölle ja esihenkilöille aiheesta koulutusta sekä tekemällä yhteistyötä eri asiantuntijoiden, kuten työsuojelun ja turvallisuussuunnittelijan kanssa. Turvallisuusasiat otetaan huomioon myös koulutussuunnitelmassa ja perehdytyksessä.

Lähitorin toiminnasta on tehty Graniteen työturvallisuusriskien arviointi.

Riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Lähitorilla toimitaan Pirhan ohjeistusten mukaisesti. Lähitorilla käytetään Granite-työturvallisuusriskien arviointityökalua, sekä HaiPro- ohjelmaa. HaiPro- ohjelmassa jokainen työntekijä tekee itse ilmoituksen vaaratapahtumista, läheltä piti -tilanteista, sekä työtapaturmista. Lähitorilla HaiPro ilmoitukset käsitellään viipymättä. Vaaratapahtumat ja läheltä piti -tilanteet käydään yhdessä läpi tiimipalavereissa oppimismielessä. Vakavaan tapahtumaan osallisille työntekijöille järjestetään tarvittaessa tukea (jälkipuinti, työnohjaus). Asiakkaalle ja läheiselle viestistään tapahtuneesta tarvittaessa puhelimitse tai kirjallinen selvitys tekemällä.

Lisätietoja henkilöstölle: [Riskienhallinta](#)

4.2 Riskienhallinnan keinot sekä epäkohtien ja puutteiden käsittely

Tunnistetut riskit lähitoreilla: uhkaavasti käyttäytyvät asiakkaat, yhteistyökumppanit saattavat toimia yhteisesti sovittujen sääntöjen vastaisesti, asiakkaiden virheellinen neuvonta, internetin ja sosiaalisen median käytön riskit.

Uhkaavasti käyttäytyvien asiakkaiden varalle on laadittu lähitoreille toimintaohjeet: toimintakortti uhkaava asiakas lähitorilla ja toimintakortti uhkaava asiakas kotikäynnillä.

Paikallisiin yhteistyökumppaneihin tutustutaan lähitoreilla hyvin, jotta voidaan vakuuttua siitä, että heidän toimintatapansa sopivat yhteen lähitoritoiminnan kanssa. Työstetään manuaali yhteistyön tekemisestä, pelisäännöistä ja tilojen käytöstä Pirhan yhteisten ohjeiden mukaan.

Asiakkaiden neuvonnan oikeellisuus varmistetaan sillä, että työntekijät perehdytetään huolellisesta ja opetetaan käyttämään lähitorikäsikirjaa ja tunnistamaan lähitoreilla annettavan neuvonnan rajat sekä ohjaamaan asiakkaat muissa asioissa ottamaan yhteyttä oikeisiin tahoihin.

Internetin ja sosiaalisen median käytön riskit tunnistetaan ja noudatetaan Pirhan ohjeistuksia: sosiaalisen median ohje sekä tietosuoja ja tietoturvaohjeistus. Asiakkailla käytössä vain asiakaskäyttöön tarkoitetut tietokoneet tilassa, jossa huomioitu mahdollisuus henkilökohtaiseen asiointiin muiden näkemättä ja kuulematta.

Lisätietoja henkilöstölle: [Vakavan vaaratapahtuman tutkinta](#)

Lisätietoja henkilöstölle: [Vaaratapahtumat ja epäkohtailmoitukset](#)

4.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskienhallinnan seuranta

Hyvinvointialueella on käytössä järjestelmä (HaiPro), johon työntekijä ilmoittaa asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvät vaaratapahtumat, epäkohdat tai epäkohdan uhat sekä työturvallisuuteen, toimintaympäristöön, tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät havainnot ja tapahtumat.

Riskienhallinnan raportointi

Jokainen lähitorin työntekijä vastaa asiakasturvallisuuden toteutumisesta omassa työssään. Mahdolliset kotikäynnit tehdään tarvittaessa yhdessä työparin tai toisen toimijan työntekijöiden kanssa.

Osaamisen varmistaminen

Jokainen työntekijä käy tarpeelliset koulutukset.

4.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Palvelunjärjestäjä varmistaa palveluyksikön omavalvonnan ja palvelun laadun toteutuminen ostopalvelu- ja alihankintatilanteissa. Sopimuksen kautta hankittavan palvelun laadun tulee vastata omana toimintana tuotetun palvelun laatua. Mikäli puutteita havaitaan, varmistetaan potilas- / asiakasturvallisuus ja puutteet dokumentoidaan. Viipymättä otetaan yhteyttä yksikön esihenkilöön ja käynnistetään vuoropuhelu sopimuskumppanin kanssa laatueroituksen korjaamiseksi.

Lempäälän lähitorien palveluiden tuottamisessa ei käytetä ostopalveluita tai alihankintaa.

4.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Valmiuden- ja jatkuvuudenhallinnalla varmistetaan, että organisaatiolla on kyky hoitaa sille kuuluvat tehtävät mahdollisimman häiriöttömästi ja huolehtia mahdollisista uusista,

tavanomaisista poikkeavista tehtävistä kaikissa tilanteissa. Pirkanmaan hyvinvointialueen ydintehtävä on sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden järjestäminen kaikissa olosuhteissa.

Kokonaisvarautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin muodostuu Pirkanmaan hyvinvointialuetta koskevasta valmiussuunnitelmasta sekä tehtäväalueiden ja palvelutuotannon valmiussuunnitelmista.

Lisätietoja: [Pirkanmaan hyvinvointialue, valmiussuunnitelman yleinen osa - pirha.fi](https://pirha.fi)

5 Omavalvonnan toimeenpano ja toteutumisen seuranta

5.1 Toimeenpano

Omavalvonnassa on kyse toiminnan laadun varmistamisesta ja jatkuvasta kehittämisestä. Omavalvontaa tehdään myös jälkikäteisesti laadun ja riskienhallinnan ja palveluiden jatkuvuuden ja kehittämisen varmistamiseksi.

Jokaisen työntekijän vastuulla on lukea päivitetty omavalvontasuunnitelma ja sitoutua sen mukaiseen toimintaan. Mahdolliset muutokset käydään läpi yhteisesti palaverissa. Omavalvontasuunnitelma säilytetään kansiossa ja työntekijä kuittaa lukeneensa omavalvontasuunnitelman.

Lähtörien omavalvontasuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan tai vähintään kerran vuodessa ja kirjataan toiminnassa esiin tulleet kehittämistarpeet ja laaditaan toimenpidesuunnitelma.

5.2 Toteutumisen seuranta ja raportointi

Omavalvonnan toteutumisen seuranta

Palvelualueen / yksikön vastuuhenkilöt ja henkilökunta seuraavat omavalvontasuunnitelmassa kuvatun toiminnan toteutumista jatkuvasti. Jos toiminnassa

havaitaan puutteellisuuksia, yksikkö tekee korjaavat toimenpiteet asian kuntoon saattamiseksi.

Lempäälän lähitorien esihenkilö ja henkilöstö seuraavat omavalvontasuunnitelmassa kuvatun toiminnan toteutumista jatkuvasti. Lempäälän lähitorien työntekijät ovat osallistuneet omavalvontasuunnitelman laatimiseen, perehtyneet omavalvontasuunnitelmaan ja sitoutuvat noudattamaan sitä. Mikäli toiminnassa havaitaan puutteellisuuksia, yksikkö tekee korjaavat toimenpiteet asian kuntoon saattamiseksi välittömästi.

Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontasuunnitelman pohja päivitetään omavalvonta- ja laatuasiantuntijaverkoston toimesta, kun hyvinvointialuetasoisessa sisällössä tapahtuu olennaisia muutoksia. Pohja tarkistetaan laatu ja omavalvonta - asiantuntijaverkoston toimesta vuosittain.

Palvelualueen / yksikön omavalvontasuunnitelman päivityksestä vastaa yksikön vastuhenkilö. Omavalvontasuunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tai ohjeistuksissa tehdään muutoksia tai kehittämistoimenpiteitä esimerkiksi havaittujen epäkohtien, kehitettyjen omavalvonnan toimintamallien tai palautteiden perusteella. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään palveluyksikössä vähintään kerran vuodessa.

Lempäälän lähitorien omavalvontasuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään palveluyksikössä tarvittaessa, sekä vähintään kerran vuodessa

Omavalvonnan raportointi

Toiminnassa havaittujen epäkohtien korjaustoimenpiteet raportoidaan kolmen kuukauden välein ennalta määritellyillä mittareilla. Raportit julkaistaan vastuualuetasoisesti Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla ([Omavalvontasuunnitelmat - pirha.fi](https://pirha.fi)).

6 Omavalvontasuunnitelman hyväksyntä

Omavalvontasuunnitelma päivitetty (paikka ja päiväys)

Lempäälä 14.8.2025

Palveluyksikön vastuuhenkilö

Palveluohjaaja Mari Sassi-Latva

Palveluohjaaja Mari Lundan

Vastaava palveluohjaaja Sari Inkiläinen

Palvelupäällikkö Johanna Alanen

Omavalvontasuunnitelman hyväksyjä

Milja Koljonen, palvelujohtaja

Seuraa meitä somessa.